

Kinguaassiutitigut peqquserlunnikut sakkortunerusumik pineqaatissinneqarsinnaalernissaat pillugu Naalakkersuisut Naalagaaffimmi oqartussaasunut saaffiginnissuteqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Atassutip Inatsisartuni ilaasortaataitai)

(Siullermeerneqarnera)

Demokraatit Atassutip Inatsisartuni ilaasortaataitaasa siunnersuutaat nuannaarutigaa, apeqquuseqqittoq, pineqaatissiisarnigut aammalu pinerluttulerinermut inatsipput ajunnginnersoq pingaartumik meeqqanik inuusuttunillu kinguaassiutitigut atornerlunneqarsimasunut tunngatillugu. Qujanartumillu innuttaasut ukiuni kingullerni oqallittarnerisa kingunerisimavaat, annertunerusumik pinerluttulerinermut inatsisitsinnut isornartorsiinerulernerput. Taamaaliornermut pissutaalluinnarpoq kinguaassiutitigut atornerlunneqarsimasut annertoorujussuarmik naapertuilluanngitsumik iliorfigineqarlutik misigisarmata, pinerluttunullu iliuuseqartarnermut tunngatillugu, pinerliisimasup inuiaqatigiinnut ilaalerseqqinnissaanik kissaateqarneq ukkatarineqarnerusarluni atornerlunneqarsimasut ikiorsernissaaninngarnik. Taamaattumillu ullumimut naleqquttutut isigisimavarput pinaveersaartissallugu, meeqqat inuusuttullu atornerlunneqarsinnaanerat qarasaasiatigut atornerluinerup pinerlunnertut isigineqalernissaanik siunnersuuteqarnitsigut, taannalu aamma maani inersuarmi oqaluuserisimavarput. Pingaarnepaavoq, inatsimmik pinaveersaartitsinerusumik ullutsinnullu tulluuttumik pilersitsinissarput atornerlunneqartartut amerlingginniassammata.

Qanittumi maani inersuarmi imm. 157 aamma oqaluuseraarput, ukiukitsunut pinngitsaaliilluni atoqateqartarnermut pineqaatissiinerit 50 procentimik qaffassinnaanerat. Tamanna isumaqatigiissutigaarput, aammalu partiit arlallit pineqaatissiisutit sakkortunerunissaanik kissaatigalugu. Demokraatinit uagut qulanngilluinnarpugut. Naak taamani Naalakkersuisuniit akissut imaakkaluartoq, pinerluttulerinermut inatsit aqqutigalugu pinerlineqarsimasut ikiorserneqarsinnaanngitsut, suli isumaqartuarsinnarpugut, pinerlineqarsimasunut inatsisitigut illersugaanerat pitsaanerulertariaqartoq imaasillugu, atornerluisimasup nutaamik pinerlutsinnaveersaartinniarlugu. Aammalu pinerluffigitissimasut ikiorserneqarnissaminnut pisinnaatitaaffeqalerlutik, naapertuilluannngitsuliorfigineqarnerminni.

Naalakkersuisut immikkoortumut tassunga akissuteqarneranni aamma atuarneqarsinnaavoq, suliniutit pisariaqartut qulaani taaneqartut aallartinneqarsimasut. Taamaakkaluartorli Demokraatinit pinerluttulerinermut inatsisip oqaluuserinissaanut piareersimavugut. Illumut siunertamut naapertuuttumik sunniteqarpa? Illumut pinerluffigineqarsimasunut tulluurtumik naapertuuttumillu kinguneqartarpa? Pinerliisimasut ima ikiorserneqartarpat, nutaanik pinerliisinnaajunnaarsillugit? Pinerluttulerinermut inatsimmi naak pinerlineqarsimasut inatsisitigut pisinnaatitaaffii?

Imaappormi, pineqaatissinneqarsimasut amerlasoorujussuit eqqartuuneqareernermi kingorna, tamanna piviusunnngortinneqarnissaannut utaqqipput. Pinerluttunik isumaginnittoqarfimmiit politiillu nalunaarusiaannit kisitsisit ilisimavagut, takutitsisut Kalaallit Nunaanni isertitsisarfinniittussanngorlugit eqqartuuneqarsimasut 36 procentiisa missai kinguaassiuutitigut atornerluisimasutut eqqartuuneqarsimasut, politiillu nalunaarusiaanni takuneqarsinnaavoq, suliani persuttaanermut kinguaassiuutitigullu atornerluinernut tunngassuteqartuni 2020-mi qaammatit qulingiluaannaat ingerlanerini meeqqat inuusuttullu 18-nit inorlugit ukiullit 213-it videokkut apersorneqarsimasut. Pinerlineqarsimasunut tamanna ajorluinnarpoq. Ukiuni qulikkaani iseritsivinni inissaaleqinerup ajornartorsiutigineqarnera ilisimasimavarput, taassumalu kinguneralugu, eqqunngitsuliortut qaammatit arlallit pineqaatissinneqarnermi piviusunnngortinnissaannut utaqqisarnerat, aqqusinermi pinerlisatik naapittannguarlugit. Tamanna annertoorujussuarmik – naleqqutinngitsumik – inuiaqatigiinni toqqissisimanninnermik pilersitsisarpoq. Maannakkorpiaq inuit 70-it isertitsivimmiinnissaminnut utaqqipput¹. Taakkunangalu ilaapput naapertuilluannngitsuliorsimasut, meerartatsinnik atornerluisimasut. Illersorneqarsinnaanngilaq, suliami pingaartumi pinaveersaartitsinermilu meerartatta ilaquataasalu illersorsinnaannginnerat. Taamaattumik Naalakkersuisut kajumissaarusuppagut piaarnerpaamik isertitsisarfinnik amerlanernik pilersitsinissamik inatsit malersoqqullugu.

Maluginiarparput, Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuuteqartut, siunnersuummit siullermit allaanerumik; pissutaasimagunarluni pineqaatissiinerup 50%-imik qaffannissaanut suliniutit aallartissimaneri. Uagut isumaqarpugut, pineqaatissiinerup 50%-imik qaffanneqarnissaanut suliniutit ingerlassinnaagigut allannguutissatut siunnersuutip oqaluuserineranut ilanngullugu, isumaqaratta, pinerluttulerinermut inatsisit nalilersoqqinnissaa pisariaqartoq.

Naalakkersuisup oqartussaasup apeqqarissaarneqarnerani oqartoqarpoq, pinerluttulerinermut inatsit iluatigissagipput. Tassungalu nangissutitut § 37 malillugu apeqquteqarpunga paasiniarlugu, oqaatsit taakku qanoq isumaqartinneqarnersut. Tassani apeqqutaavoq nunat allat ilaanniit, qullersaqarfik toqqaannartumik atasuteqarfignisimaneeraat pinerluttulerinermut inatsiserput ilaarusunneqqarnermik kissaatigisimaneqarnersoq. Tassunga akissut naamiusimavoq, pinerluttulerinermulli suliaqartunit soqutiginnittoqarsimavoq, isumaliorpungalu Kalaallit Nunaanni pissutsinut namminneq nunamik inatsisaannut sanilliussiniarlutik paasinaasimasut.

Imaanngilaq, uagut pullavippit pitsaanerusoq. Isumaqarpungami, inatsisartut tamarmiusut inuiaqatigiinni pisariaqartitat aallaavigalugit pinerluttulerinermut inatsippit nalilersortussaagaat. Inuiaqatigiinni pineqaatissiisarnerup sakkortunerunissaanut kissaatip ukiuni kingullerni annertusiartornera aammalu taassuma malitsigisaanik pillasarnermut inatsiseqalernissamik kissaateqarnerup kinguaassiuutitigut pinerlineqarsimasut naapertuilluartumik iliuseqarfigineqartutut misiginissaasa annertusarnissaannik siunertaqartumik Inatsisartuni tusaanngitsuusaarsinnaanngilarput. Taamaattumillu isumaqanngilagut, Naalakkersuisut pinerluttulerinermut inatsisip illersornissaanik isumaat kisimi aqqiissutaasinnaasutut isigineqassasoq.

---

¹ <https://knr.gl/da/nyheder/ventelisten-til-anstalten-vokser>.

Taamaattumik aamma oqaaseqartartut siusinnerusukkut oqaaseqartarnitsinni oqallinnissamik pisariaqartitsineq pingaarutilittut taasimavarput inuiaqatigiit peqataatillugit pinerluttulerinermut inatsisip nalilersornissaa ima oqaaseqarluta: suli inatsitsinik suliassaqaqaagut. Innuttaasunik peqqissunik nakuusunillu pilersitsissaagut. Taamaattumillu akisussaaffigaarput inuiaqatigiinnut piumasaqaatigissallugu inatsisunik unioqqutitsinernut pinaveersaartitsinernut aammalu pinerluttuliortarnernut sunulluunniit akisussaaqataanissaannik – pingaartumik meerartatta illersorneqarnissaat pineqartillugu.

Iluaqutaangilaq, inatsisit nutaat oqallisigiinnaralarutsigit atulersillugillu innuttaasut suliniutinut taakkununga pingaartunut peqataatinnagit. Suliniutinik suliaqarneq oqaloqatigiinnerlu ataatsimoorussamik suliniuteqarnernik pilersitseqataasinnaavoq, inuiaqatigiinnillu peqqinnerusunik nukittunerusunillu anguniagaqarnernik piginneqataasutut misigilersitsissalluni. Taamaattumik isumaqarpugut Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaat oqaluuserisariaqartoq, siunnersuutip uumap isummersorfigineranut ilutigalugu. Taamaattumik siunnersuutip uuma eqqartoqqinneqarnissaa innersuussutigaarput, aammalu Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaat Inatsisinut ataatsimiititaliamut suliareqqitassanngorlugit innersuussutigalugu, ataatsimiititaliarlu sulilluarnissaanik kissaallugu.